

O eixe euroasiático de Putin pasa por Venezuela

Descrición

O cumio sobre o futuro de Siria realizado na localidade rusa de Sochi o pasado 22 de novembro debe ser observado con atención polo presidente venezolano Nicolás Maduro. Nelas están establecidas diversas variables colaterais que, en chave xeopolítica e enerxética, reforzan a cada vez mais estreita relación (con visos de dependencia económica) de Maduro co seu aliado ruso Vladimir Putin.

O cumio sobre o futuro de Siria realizado na localidade rusa de Sochi o pasado 22 de novembro debe ser observado con atención polo presidente venezolano Nicolás Maduro. Nelas están establecidas diversas variables colaterais que, en chave xeopolítica e enerxética, reforzan a cada vez mais estreita relación (con visos de dependencia económica) de Maduro co seu aliado ruso Vladimir Putin.

O **cumio sobre Siria** celebrado o pasado 22 de novembro en Sochi (Rusia) supón un punto de inflexión de enorme sentido estratéxico e xeopolítico para a reconfiguración de Oriente Medio e do espazo euroasiático desde o Cáucaso ata Asia Central. Pero os seus nodos colaterais poden incluso ampliarse dentro do mapa xeopolítico global, escenario no cal entraría a Venezuela de Nicolás Maduro.

É por iso que a inédita viraxe xeopolítica que Maduro transita desde fai uns meses cara o eixe euroasiático deseñado polo seu homólogo ruso Vladimir Putin determina en qué medida o réxime “post-chavista” está selando gran parte do seu destino á alianza estratéxica con Rusia.

Neste sentido, o recente cumio de Sochi pode outorgarlle a Maduro algunhas chaves importantes nesta relación co eixe euroasiático impulsado dende Moscova. Estas chaves focalízanse nos nodos xeopolíticos e enerxéticos que emánanse da mesma, e que non se limitan unicamente a Oriente Próximo e o espazo euroasiático.

A “Ruta da Seda” de Maduro

Debido a súa estratéxica importancia enerxética, Venezuela é unha peza colateral da maquinaria xeopolítica de intereses que involucran principalmente a Rusia, EUA e China, pero tamén para actores emerxentes como Irán, Turquía e incluso Arabia Saudita.

Neste reacomodo de esferas de influencia emanadas do post-conflicto sirio interveñen países como Rusia, Turquía, Irán, China e incluso India, os cales observan a estabilidade siria como un imperativo orientado a propiciar nuevas rutas energéticas y de redes económicas, con epicentro en Oriente Medio e no Mar Caspio.

Neste xogo de intereses tamén está incluída a sucesión dinástica en Arabia Saudita, onde EUA e China semellan acordar puntos de conexión a favor do futuro monarca Mohammed bin Salman (35 anos). Por tanto, o cumio de Sochi semella entronizar unha especie de “eixe xiíta” liderado por Irán a través do réxime sirio, o movemento islamita libanés Hizbulá, pero ampliado pola presenza de actores como Rusia, Turquía e incluso Qatar. Neste eixe, Venezuela ten directas conexións a través das súas alianzas con Rusia e Irán e dos seus contactos co réxime sirio e o Hizbulá.

Toda vez, a revitalización xeopolítica saudita, que agarda consolidarse coa sucesión monárquica en mans de Mohammed bin Salman, recrearía outro eje geopolítico (diversas fontes falan dunha especie de “OTAN árabe”) de enormes implicacións para a balanza de poder e a seguridade rexional, na cal Washington agarda ver reflectido os seus intereses.

No que respecta ao eixe euroasiático impulsado por Moscova, debe tamén salientarse que no mesmo tomouse en conta a Venezuela, a tenor da recente axuda financeira rusa e das visitas que recentemente realizou o presidente Nicolás Maduro para asistir a diversos cumios celebrados en Kazajstán e Turquía.

Por outra banda, no cumio de Sochi, se ben Venezuela non era obviamente un actor participante nin un tema central da mesma, as repercusións xeopolíticas do alí acordado terán unha inevitable incidencia colateral para o goberno de Maduro. Este aspecto pode resultar esencial para o atribulado goberno de Maduro, en particular ante os seus graves problemas socioeconómicos, os cales veranse irremediabilmente afectados pola crise financeira venezolana e o risco constante de colapso para a economía venezolana.

Estes problemas evidenciáronse ante a recente declaración (14 de novembro) por parte de acredores internacionais, do estado de default parcial na reestruturación da débeda externa venezolana. Está por ver que efectos terá esta reestruturación da débeda dentro do complexo panorama político venezolano, a curto e mediano prazo.

Por inverosímil que pareza, Maduro tamén semella ter presenza colateral nestes cambios da balanza de poder e dos eixes xeopolíticos que estanse establecendo na actualidade en Oriente Medio, o Golfo Pérsico, o espazo euroasiático e o sur asiático. E en todos estes terreos, é evidente a man de Putin, a quen Maduro aférrase cada vez máis.

Entre setembro e outubro de 2017, Maduro viaxou a Kazajstán, Rusia, Bielorrusia e Turquía para participar en diversos cumios e xuntanzas (Organización da Cooperación Islámica, XXII Cumio da Enerxía en Ankara) que revelan a concreción de intereses venezolanos con Rusia. Este contexto definiría unha estratexia xeopolítica de achegamento de Caracas ao eixe euroasiático que deseña o Kremlin.

Esta correlación de intereses tamén evidenciáronse ante a recente decisión de Maduro (setembro de 2017) de substituír ao dólar como sistema de pago a favor dunha cesta de moedas integrada polo yuán chinés, o rublo ruso, a rupia india e incluso o euro.

O salvavidas do Kremlin

Nos últimos meses, Moscova converteuse no principal prestamista financeiro e salvavidas económico para Maduro, incluso substituíndo a China neste apartado. Con todo, e tralo recente anuncio de default financeiro venezolano, Rusia está reestructurando las condiciones de pago da débeda venezolana a través de garantías emanadas de concesións petroleiras no país caribeño e suramericano.

A asistencia económica rusa comeza a ser vital para Venezuela. En agosto pasado, Rusia enviou a Venezuela unhas 30.500 toneladas de trigo dende o porto de Novorossiysk, un dos principais portos rusos no Mar Negro, localizado ao suroeste de Rusia, curiosamente próximo a Sochi. Era a primeira vez que Moscova exportaba trigo a un país latinoamericano.

Un feito significativo de como a diplomacia de Putin manexa os seus intereses tivo que ver coas sucesivas visitas a Moscova por parte de Maduro (3 de outubro) y do actual monarca saudita Salmán ben Abdelaziz al Saud (4 de outubro)

Independentemente do grao de importancia que o Kremlin concedeulle a ambas visitas, Putin establece esferas de influencia a través de socios estratéxicos que atravesan momentos difíciles (Venezuela) e outros potenciais (Arabia Saudita) que lle poden reportar ganancias dentro do novo contexto xeopolítico e enerxético en Oriente Próximo.

O caso saudita é significativo, ao ser este reino o líder do mencionado eixe sunnita e tradicional aliado estadounidense, ademais de verse inmerso nunha calculada transición na liña de sucesión monárquica. Esta sucesión en mans do herdeiro Mohammed bin Salman determinará importantes giros geopolíticos en Oriente Medio (Siria, Irán, Líbano, Iemen) e no mercado petroleiro global. Factores que deben ser observados con suma atención estratéxica dende Venezuela.

Con iso, Putin apostaría por xogar as súas cartas xeopolíticas no tradicional “patio traseiro” estadounidense en América Latina (Venezuela) e a través dun aliado tradicional estadounidense en Oriente Medio (Arabia Saudita). Isto traduce unha especie de reprodución á inversa do que ven realizando Washington dentro da periferia rusa ex soviética nos derradeiros anos, especialmente en Ucraína.

No que respecta ao cumio de Sochi e as súas implicacións para Maduro, debe observarse con atención que os nós

xeopolíticos enerxéticos establecidos no post-conflicto sirio, así como na sucesión monárquica saudita, incidirán necesariamente nun país petroleiro membro chave da OPEP, como é o caso de Venezuela.

En Sochi, os mencionados eixes euroasiático e xiíta, cuxos principais membros (Rusia e Irán) son aliados estratéxicos venezolanos, foron os principais artífices na remodelación de intereses que se albiscan no post-conflicto sirio.

Do mesmo xeito, o acordado en Sochi, en particular o mantemento do réxime de Bashar al Asad (a pesar das reticencias turcas) persuade a Maduro a calcular en qué medida Putin está disposto (ou non) a xogar as súas cartas para manter no poder aos seus aliados. Un aspecto que resulta decisivo para un Maduro que debe sortear diversos focos de inestabilidade interna e de presión exterior, principalmente dende EUA e Europa.

O aspecto enerxético e financeiro é chave nesta relación. A mencionada crise de default financeiro implica directamente á estatal Petróleos de Venezuela (PDVSA). Este aspecto está incidindo nunha inesperada crise interna no goberno de Maduro, que levou a semana pasada á destitución, tras acusacións de presunta corrupción, de altos cargos de Citgo, filial de PDVSA en EUA, así como do representante venezolano ante a ONU, Rafael Ramírez, outrora poderoso presidente de PDVSA (2004-2014)

Esta crise interna está sacudiendo varios cimientos entre os cales aséntase a estrutura de poder “chavista” instalada tanto por Chávez como por Maduro. A progresiva defenestración do outrora todopoderoso Ramírez desde que fora removido da presidencia de PDVSA demostrou en qué medida Maduro está coordinando con habilidade a reestruturación no só do seu gabinete presidencial senón da estrutura de poder do “post-chavismo”, outorgando ao estamento militar un lugar preponderante.

E disto toman nota en Rusia, China, Irán e incluso Arabia Saudita, todos eles con intereses enerxéticos directos ou colaterais en Venezuela. O defenestrado Rafael Ramírez foi o artífice dos mais importantes acordos enerxéticos establecidos por Venezuela con China e Rusia, principalmente.

No contexto actual, o feito de que a casta militar venezolana controle non só PDVSA senón as grandes empresas básicas da estrutura económica nacional, supón tamén un xiro favorable para Rusia, China e Cuba, a tenor das súas conexións co estamento militar venezolano.

A chave electoral de 2018

Pero tamén está o tema electoral. O 2018 é ano de comicios presidenciais en Venezuela, nos que Maduro e o “post-chavismo” xóganse a reelección. A pesar da crise socioeconómica e a certificación do default financeiro venezolano (novembro), as recentes eleccións regionales (octubre de 2017) y la desbandada opositora lle garanten a Maduro notables posibilidades de gañar un novo período presidencial ata o 2024.

Curiosamente, e seguindo co ano electoral 2018, Putin tamén vai á reelección, con pretensións de impulsar unha reforma constitucional que lle permita ampliar o período presidencial por seis anos mais, ata 2024. Unha curiosa variable que podería tamén determinar como Maduro está selando o seu futuro político xunto a Putin e porque o cumio de Sochi é estratéxico para Caracas.

APARTADO TEMÁTICO GEOGRÁFICOS

Nacionalismos

ETIQUETAS

Venezuela Rusia Eurasia

IDIOMA

Galego

INVESTIGACION

Relações Internacionais e Geopolítica

Data de criação

Novembro 30, 2017

Metacampos

Autoria : 3713

Datapublicacion : 2017-11-30 00:00:00